

EDITORIAL

El problema de la circulació no és solament un problema de les grans ciutats, sinó també dels pobles que, com el nostre, tenen un casc antic amb carrers estrets que fan difícil el pas dels vehicles.

El nostre poble reposa bàsicament sobre dos carrers: el Carrer Major i el Ganganell, comunicats pel tortuós carreró del Canó. Aquests completen el seu cercle amb la pujada de les escoles o Pompeu Fabra, amb un stop de difícil visibilitat. Aquest recorregut absorbeix un percentatge molt elevat del trànsit interior de Besalú. I és evident que es tracta de carrers no pensats per a tanta circulació.

Després dels mesos en què el trànsit de vehicles pel Carrer Major ha estat prohibit degut a les obres de Can Cambó, i ens hem pogut passejar amb tota calma des de l'església de Sant Vicenç a la Plaça Major o de la Llibertat, ens ha vingut una mica de nou haver de comptar amb els cotxes. Però, ¿com lligar això de poder rondar calmosament per aquest carrer, i no lesionar els drets dels establiments comercials allí instal·lats i els dels veïns? ¿Com poder tenir lliure la Plaça Major de cotxes aparcats, ressaltant així encara més la seva bellesa i sobrietat, sense perjudicar ningú? Hi ha alguna manera d'ordenar més racionalment el trànsit dels nostres carrers? Si és que hi és, caldrà aplicar-la malgrat la dificultat que sempre representa canviar els hàbits adquirits d'anys.

Però no acaben aquí els problemes de Besalú pel que a circulació es refereix. El que hem dit afecta l'interior. Però i el trànsit exterior? Al bell mig del poble hi tenim una cruïlla de carreteres que ens converteix en un nucli important de comunicacions, però que planteja tota una sèrie d'inconvenients. El primer i més greu és la divisió geogràfica del poble en dos nuclis: el poble, pròpiament dit, i els barris de Can Camps i Racolta, amb un punt de comunicació realment compromès i de difícil solució, la qual cosa no ha de significar una excusa per a deixar-lo d'afrontar: el pont de Figueres. Es tracta d'un pont i d'un tram de carretera molt transitada per veïns i mainada, sobretot a les hores d'entrada i sortida de les escoles. Sembla que s'està treballant en el projecte d'una voravia Racolta-pont; ja serà un progrés, però queda intacte el punt més perillós: el propi pont, un pont amb revolt. Fa uns quants anys que es lliurà a l'Ajuntament un prec en aquest sentit, acompanyat d'una nombrosa recollida de signatures de veïns. De moment no serví de res. Allò lamentable seria que les urgències haguessin de venir precedides d'alguna desgràcia. Quan es faci la variant Besalú-Figueres (va per llarg) la densitat del trànsit disminuirà, però el problema, tot i perdre gravetat, continuarà.

L'afer del pont de Figueres va unit a un altre com és el pas de vianants per l'avinguda President Companys, actualment davant el bar Sport. Creiem que està massa enllà com perquè la

gent de Can Camps - Racolta la utilitzi si pensa entrar al poble. I no seria de més -a part de repintar-lo, perquè ja no es veu- senyalitzar la seva presència a les entrades al poble amb un llum intermitent. Tal vegada així, s'aconseguiria que alentissin la marxa alguns vehicles que actualment travessen la població a velocitats inadequades.

Tots els esmentats problemes demanen, d'una manera o altra, solucions. Alguns més urgentment i a curt termini; d'altres amb no tanta urgència, però sense oblidar-los. Esperem que, de mica en mica, s'hi anirà treballant.

ÍNDEX

Editorial.....	1
Pàgina literària.....	2
Informació Municipal.....	3-4
El racó de la nostra història.....	4
Informes entitats.....	5
Homenots.....	6-7
Informe ciutat.....	9-10
Cartes al director.....	11
Còmics.....	12

President honorífic:

Alcaldessa

Equip de redacció:

Director:

Joan López

Sots-director:

Rosa Ventura

Tresorer:

Octavi Balès

Responsable seccions:

Socials: Teresa Mir

Culturals: Joan Soler

Esportives: S. Garcia

Fotografia:

Maria Noelle

Disseny:

Salvador Oliveras

Narcís Gironell

Informació municipal:

Josep Guix

Muntatge:

Roser Corominas

Carme Ventura

Jesús Garcia

Publicitat:

Nati Ferrès

Repertiment

Nati Ferrès

Aubert, impressor, S.A.

Hospici, 9 - Tel. 26 02 68

OTOT

Dip. Leg.: GI-153-84

NOTA: «Tallaferro» no es responsabilitza necessàriament de l'opinió que expressin els articles signats.

El poble: bressol dels avis

Aquell matí de primavera vaig notar un estrany perfum. Era alegre i ple de felicitat. Envoltava completament el petit poble. Poble que havia vist néixer els meus avis. Lloc on ells rigueren, ploraren, i que més tard van abandonar per anar en una ciutat pestil·lent i plena de gent per tots cantons. La riquesa..., l'ànsia de riquesa fou la causa d'aquesta fugida. Volien ésser rics i... sí, ho foren, però també van perdre la felicitat que donen els camps verds, les casetes i els frescos rius...

Vaig llevar-me com sempre i, després de vestir-me, vaig baixar a esmorzar. Al cap de mitja hora ja em trobava passejant per un carreró estret que en conduïa en un gros mercat.

Les parades del Mercat de la Sardina, que era així com l'anomenaven, eren com una gran ciutat i, en elles, les robustes dones cridaven amb dolces cantarelles. En veure aquell batibull vaig marxar una mica esverat. Quin poti-potí!

Vaig seguir el meu camí fins a arribar a l'església. Ja en sabia moltes coses, d'ella. L'avi me les havia explicades, nit darrera nit, quan de petit me n'anava al llit.

Prop de l'escala de la gran església, les pedres de la qual eren com crits i plors d'antics personatges que ajudaven a aixecar-la, hi havia un roser rogenc com caliu encès. Vaig quedar admirat de la seva extrema bellesa, i això, segurament, em va impulsar a trencar una formosa rosa com a record.

Un lleuger moviment dins el meu estómac em va fer arribar fins a la rústica fleca de la plaça. La flequera, que més tard vaig saber que es deia Maria, tenia uns ulls com mars profunds i els cabells de carbó. Em va mirar una mica estranyada quan vaig demanar-li una barra de pa. Jo, sense saber què dir ni què fer, em vaig acomiadar amb un «a reveure...».

Baixant pel carrer major vaig arribar fins a la vora del riu. Allà, el vell Cisquet, de cabells com la neu, seia en una pedra grossa com un perol. Vaig apropar-m'hi i em va explicar moltes coses de la història del poble, que jo encara no coneixia.

Una estona després vaig mirar el riu, que anava baixant silencios. Dins l'aigua, brillant com un estel, els peixos semblaven cigrons...

Quan el sol ja es ponia, vaig tornar cap a casa. Passant pel passeig, m'adono dels grans arbres que hi ha, alineats com uns soldats verds. Més lluny veig les finestres de l'escola, on s'endevinen els nens, cridaners com un niu d'ocellets, que esperen la sortida amb il·lusió.

Va fosquejant; tot es va tornant negre i silencios; un altre dia havia acabat...

Mònica Prujà, 8è. nivell

El cargol

Jo sóc un petit cargol. Eixerit i molt jormilega.

Tinc la meva casa en un hort molt gran i molt ben cultivat. Cada dia ve l'amo d'aquest hort a veure si tot està en ordre.

Visc sota una col, la més grossa que hi ha.

Fa una setmana, em va passar un fet molt curiós.

Vaig anar a donar un volt pel bosc, i pel camí se'm va fer fosc i clar, fosc i clar. O sigui que van passar dos dies. Vaig arribar en un lloc on hi havia un arbre molt alt i gros. Sense pensar-m'hi gaire, ja em teniu arbre amunt.

La soca era rasposa i més aviat humida. Vaig anar pujant amunt, amunt. El camí se'm feia etern.

Al cap d'una estona vaig veure que més amunt, a la soca, hi havia un forat. Faig un esforç més, i hi vaig arribar. Un cop a dintre, veig que hi ha un animal molt gros, i em vaig espantar molt.

Ell em digué que no tingués por, que era un esquiroi que vivia en aquell bosc, i que no feia mal a ningú. Jo, tot sorprès, li vaig explicar que era un cargol i que vivia en un hort, vora del poble.

Vam estar xerrant molta estona i ens vàrem fer molt amics.

Quan ja començava a fer-se fosc, vaig dir-li que me n'havia d'anar, perquè com que caminava tan a poc a poc, se m'hauria fet massa fosc abans d'arribar a casa. Ell em digué que ja no podia pas marxar, que ja era massa tard i que m'havia de quedar.

L'endemà, de bon matí, em vaig acomiadar de l'esquiroi i li vaig donar les gràcies per tot. I ja em teniu de retorn cap a casa.

Quan vaig arribar tenia molta gana, i també molta son. Vaig menjar una bona fulla d'enciam, i me'n vaig anar a dormir.

Després de tres dies sencers, em vaig despertar content i alegre.

Laura Güibas, 7è. nivell

Els arbres que sabien parlar

En un poble allunyat d'ací, hi vivia una nena molt simpàtica que es deia Diana.

Un dia, tot passejant, va anar fins al bosc que hi havia pels voltants del seu poble.

Quan ja feia una estona que caminava per dins el bosc...

-Ai caram!, em sembla que m'he perdut... -va pensar la nena-

Estava cansada, es va asseure i va mirar els arbres amb atenció. Eren tots iguals, alts, grans, gruixuts... No sabia pas distingir-los l'un de l'altre. I això feia que tampoc no sabés trobar el camí de sortida.

La Diana no tenia por, però va veure que com més caminava més perduda es trobava.

Quan es va fer de nit, estava ben cansada. Va collir unes branques de terra i va fer un foc ben gros. Volgué esqueixar una branca d'un arbre, però quan ja estava a punt de fer-ho, va semblar que sentia una veu que li deia:

-No la tallis!

La Diana, que no s'havia espantat, preguntà:

-Qui ets, tu?

-Jo sóc el freixe. Per a què la vols, aquesta branca?

-Per a remenar el foc perquè faci més flamarada.

De sobte baixà de dalt de tot una branca, ja en forma de forca, que caigué als peus de la Diana; era adequada per a remenar el foc.

Seguidament es va sentir una altra veu que deia:

-Si no vas amb compte, em cremaràs la soca!

-I qui ets, tu? -va preguntar la Diana-

-Jo sóc el roure, i si no vigiles m'estàs cremant!

Ara se'ls mirà atentament, i veié que no eren pas iguals.

Ja era molt tard, i li venia una son molt dolça. Agafà un bon piló de fulles per a fer-les servir de matalàs. S'adormí com si res.

Durant la nit, els arbres deixaven caure les fulles sobre la Diana.

Quan es despertà i veié totes les fulles, va comprendre per què no havia tingut gens de fred durant la nit.

Mentre menjava unes quantes castanyes per a esmorzar, anava ajudant els arbres de diverses formes. Arrencava les fruites dolentes, treia les fulles que tenien insectes, arrencava herbes que feien nosa... Això va comportar que un dels arbres, un faig, que era el rei d'aquell bosc, li fes una proposta:

-Vols que t'ajudem a tornar a casa teva?

-M'agradaria molt viure amb vosaltres.

-Sí, però has d'estudiar... -va dir el faig-

-Bé, doncs aniré a estudiar i tornaré aquí, i viuré amb vosaltres.

-D'acord. Ensenyeu-li el camí -ordenà el faig. Tots els arbres es van fer en un cantó, i quedà recte i net el senderó per on havia de sortir del bosc-

-Adéu...! Tornaré ben aviat. A reveure! -exclamava ella, tot marxant-

Una vegada va haver acabat el curs, la Diana se'n tornà al bosc.

-T'has de fer una casa. Aviat vindrà el mal temps i t'has de soplujar -li digueren els arbres-

Tots la van ajudar. Uns portaven branques llargues, d'altres fulles i molta seca... Aquells, pinassa, els altres tiges tendres...

Estava preparada per a poder passar un temps amb els seus amics.

Rosa Ventura i Fontàs, 6è. curs

INFORMACIÓ MUNICIPAL

GOVERNACIÓ:

Canalització i drenatge del Fluvià

Una important obra d'enginyeria ha començat al llit del riu Fluvià al seu pas per Besalú. A iniciativa de l'Ajuntament de la vila, fa uns dos anys, el Medi Natural de la Generalitat de Catalunya, amb la conformitat de la Comissaria d'Aigües del Pirineu Oriental, va ordenar un projecte per a drenar i ordenar el pas del riu per la Vila Comtal.

L'obra, que contempla el drenatge del riu des del pont nou fins a l'indret anomenat «La Confiança», és valorada en vint-i-dos milions de pessetes, catorze dels quals són per al pagament de les despeses i vuit corresponen al preu en què han estat valorats els àrids que se n'extrauran.

L'escullera que s'hi ha de construir tindrà una longitud d'uns 1.200 metres pel costat dret, i 400 per l'esquerre, ja que en aquest costat el cingle de Racolta constitueix una escullera natural.

La canalització és calculada perquè suporti el pas de mil metres cúbics d'aigua per segon. En cas que es superés aquest volum (cosa que només passà en l'aiguat de 1940) les aigües es desbordarien per sobre l'escullera.

El director de les obres és l'enginyer Sr. Martin Arranz, del Medi Natural de Girona.

L'Ajuntament de Besalú valora molt positivament el projecte, ja que podrà resoldre dos greus problemes que té plantejats: l'un és l'aparcament, sobretot pensant en autocars, i l'altre el de zones verdes degudament equipades.

Si els autocars i turismes de visitants poguessin aparcar al marge dret del riu, sota el pont nou, zona del camp de futbol vell, els turistes podrien començar la visita al centre històric passant per sota l'última arcada del pont vell, i pujant per les escales que allí hi ha; tota una bona perspectiva per a l'inici d'una visita cultural.

La zona verda contemplaria tota una àmplia extensió d'arbres, plantes, fonts, taules, jocs, etc. Fins i tot s'ha pensat en la possibilitat de construir-hi un circuit de «footing».

La primera fase de les obres, que comprèn tota l'escullera, ha d'estar acabada el proper mes de setembre.

Gelades

A causa de les baixes temperatures enregistrades el passat mes de gener, com a dada significativa tenim la que ens facilita l'observatori de la Cooperativa de la Vall d'En Bas, on s'arribà als 21 graus sota zero, i segons ens consta de fonts ben informades, aquestes temperatures no es produïen d'ençà del 1956, ara farà 28 anys.

Al nostre municipi aquests freds col·lapsaren el subministrament d'aigua potable en moltes vivendes; fins i tot, en alguns casos foren barris sencers els afectats.

Podem citar com a exemple el barri de Racolta, el camp de les Forques, el Prat de Sant Pere, un sector de la carretera, el carrer dels Horts, etc.

En el cas de Racolta, el subministrament d'aigua al barri en-

cara funciona provisionalment, ja que la instal·lació que hi ha és totalment il·legal i segurament s'haurà de fer nova.

La instal·lació de l'aigua al barri de Racolta és enterrada a 5 cm de la superfície. La llei diu que qualsevol tub de subministrament d'aigua potable haurà d'anar enterrat a una profunditat de 60 cm, i és precisament per evitar problemes de gelades i també d'aixafaments. Després de les gestions pertinents portades a cap per l'Associació de Veïns i l'Ajuntament, el Patronat de la Vivenda elaborà un informe en el qual es deia que, efectivament, les canonades són totalment il·legals, i sembla que es prendran mesures jurídiques al respecte, o sigui que es buscaran i es culparan els responsables.

Però en el cas de Racolta hi ha una cosa que ens cal deixar clara, i per això s'aprovà en la comissió municipal permanent del passat 15 de febrer.

L'Ajuntament té l'obligació que l'aigua arribi a totes les cases, ja que és l'empresa que la subministra. Però l'Ajuntament de Besalú, en aquests moments, no pot portar a terme cap obra d'infraestructura ni millora urbanística al barri de Racolta, ja que encara és una urbanització dependent del «Patronat Provincial de la Vivenda».

En el sector de la carretera s'hagué d'obrir i canviar tot un tros de canonada que estava totalment inservible (zona de can Llandrich); igual va passar al carrer dels Horts i al Prat de Sant Pere.

Al Pont Vell el problema no és tan greu com el va plantejar TV-3 en uns informatius; senzillament, s'ha de canviar de cap i arrel tota la canonada que hi passa.

Això és degut que l'actual, que és de ferro, està totalment foradada. Segons ens consta, la canonada que s'instal·là al Pont quan el van restaurar ja era vella, ja que s'aprofitaren uns tubs de l'antiga portada d'aigües al poble, i així ens trobem que al cap de només vint anys s'ha de tornar a aixecar el paviment i canviar-la. Això és com aquell qui diu «no vols brou?, doncs dues tasses». Les coses fetes a mitges no queden mai bé.

Servei Municipal d'Aigües

Degut als desperfectes produïts en canonades i comptadors d'aigua potable durant les passades gelades, a la nostra vila, el passat mes de gener, l'Ajuntament va prendre el següent acord:

Tots els desperfectes produïts en canonades ubicades en propietats particulars, bé sigui façanes, parets de tanca, solars, etc., aniran a càrrec dels particulars o usuaris afectats; així doncs, també queda clar que l'arranjament dels comptadors va a càrrec dels particulars. L'Ajuntament té l'obligació d'arranjar tots els desperfectes que apareguin en la via pública.

Gossos

Degut als problemes ocasionats darrerament per aquests animals que van lliures pels carrers sense cap tipus de control, l'Ajuntament endegarà, altre cop, accions disciplinàries (multes) contra aquest fet. També insistim en el control dels excrements dels gossos. El mes que ve vindrà l'equip de llancers de la Diputació per recollir tots els gossos extraviats.

Peix i marisc fresc, bo i barat a

Peixateria A. VERGÉS

C/. Ganganell - Tel. 59 00 80 - BESALÚ

Ofertes i elaboració pròpia d'embotits

C/. Major, 3 - BESALÚ

Abocador d'escombraries

Vist que hi ha molta gent que utilitza particularment aquest servei, des d'aquesta informació recomanem:

- No deixeu la brossa al mig del pla.
- Tots els objectes que vulgueu llençar, tireu-los marge avall.
- És absolutament prohibit tirar animals morts a l'abocador.

Sanitat

L'Ajuntament de Besalú ha signat un conveni amb el Departament de Sanitat i Seguretat Social de la Generalitat de Catalunya.

La Corporació es compromet a adherir el dispensari municipal al programa d'assistència primària del Departament de Sanitat i Seguretat Social, i podrà ésser utilitzat per a qualsevol programa de la direcció general d'ordenació i planificació sanitària, i de la direcció general de promoció de la salut.

Per establir aquest conveni, el Departament de Sanitat ha concedit una subvenció de 3.200.000 ptes. a fons perdut per tal d'ajudar a finançar les obres del dispensari, ubicat a can Cambo.

Cultura

SUBVENCIONS A LES ENTITATS:

El passat mes de gener es procedí al repartiment de les subvencions atorgades a les diferents entitats esportives i culturals de la nostra vila. S'ha d'esmentar que el criteri seguit en el repartiment de les subvencions està relacionat amb el nombre d'activitats i costos que realitza cada entitat, com també es té en compte la finalitat de les activitats.

Així doncs, les subvencions repartides durant l'any 1984 són les següents:

Per a les escoles:

-Esport escolar	25.000
-50 aniversari	42.000
-Excursió expocultural	30.000
Total:	97.000
-Associació de pares	40.000
-Esmorzar vedat escolar	
Festa de l'Arbre	9.452
Total:	49.452

-Associació de pares jardí d'infància	110.000
-Pere Sala (entrenament bicicleta)	5.000
-Casal de Besalú	18.000
-Club Esportiu de Pesca	15.000
-Tennis Taula Besalú	5.000
-Centre Excursionista, Festa St. Joan, Flama del Canigó	5.000
-Club Esportiu Besalú	100.000
-Foment de la Sardana	100.000
-Agrupació teatral	30.000
-Programes Pastorets	78.538
-Programes I Mostra de Teatre	9.000

També s'ha d'esmentar que s'han donat trofeus a totes les entitats de Besalú que ho han sol·licitat.

Les cadires i escenaris han passat aquest estiu de plaça en plaça i de carrer en carrer, cosa que demostra que són de gran utilitat per totes les entitats i associacions de veïns.

Festa de Sant Vicenç

La festa d'enguany no gaudi de gaire participació, tot i que la gent trobà molt encertada la iniciativa de tocar sardanes vermut a la mateixa plaça de Sant Vicenç.

El resultat dels ingressos i despeses fou el següent:

INGRESSOS

Taquilla ball dia 19	52.800
Banderetes	7.929
<i>Total ingressos:</i>	<i>60.729</i>

DESPESES

Conjunt Maraca i Marxa	50.000
Cobla Principal d'Olot	60.000
Sala Glòria	15.000
Menjars cobla	7.600
Drets autors	4.600
Menors	4.500
Varis	6.450
<i>Total despeses:</i>	<i>148.150</i>

Total dèficit: 148.150 - 60.729 = 87.421.

EL RACÓ DE LA NOSTRA HISTÒRIA

Quan l'any 219 a.C. Hännibal s'adreçava a Itàlia, un cop travessat l'Ebre, tres mil mercenaris carpetans es negaren a seguir-lo. Hännibal, per dissimular el fet, en va llicenciar set mil més. I va deixar un cos de deu mil soldats a les ordres d'Hannó per controlar els indígenes. Fou el primer exercit d'ocupació al territori català.

Roma va respondre a l'ofensiva púnica enviant dues legions a les ordres de Gneu Escipió, que l'any 218 a.C. desembarcaren a Empúries, ocupen els terrenys més propers i derroten els cartaginesos a Kissa, prop de Tarragona. Tarraco passa a ésser el centre de dominació romana. Els èxits d'Escipió feren que els ilergetes s'inclinessin per ell i no el van combatre. Dificultats de finançament de la guerra obligaren els romans a imposar forts tributs. Fou per això que a les ordres d'Indibil i Mandoni s'aixecaren contra Escipió, que els vencé.

L'any 197 a. C., Roma estableix a Hispània dues províncies, la Ulterior i la Citerior. Aquesta darrera comprenia les terres catalanes, amb capital a Tarraco. Els abusos dels romans i els forts tributs feren aixecar els nostres avantpassats contra ells; aquests, sota les ordres de Marc Ponci Cató, van castigar terriblement Catalunya. Va destruir totes

les fortificacions, i obligà els nadius a viure en llocs plans i oberts; l'arqueologia ens ho demostra. A partir de llavors Catalunya es romanitza. L'àrea econòmica d'Empúries es dissol de mica en mica i deixa pas a una economia lliure. El procés no s'atura ni amb les guerres civils romanes de Sartorius o de Cèsar i Pompeu. Passem ja als primers segles d. C., i trobem Catalunya vivint la vida rica de qualsevol província romana, enquadrada dins la Tarraconense.

Les grans edificacions comencen a partir del segle I d. C., l'aqüeduc que porta aigua a Tarragona, diferents sepulcres esculpits, mosaics (Empúries), mausoleus (Centelles), termes (Caldes de Malavella), l'Arc de Barà, i les muralles que envoltaven quasi totes les poblacions, són els testimonis que ens en queden encara. Així com les monedes, encunyades a *Ilduro* (Mataró), *Baitolo* (Badalona), *Ilercavonia* (Tortosa), *Iltirida* (Lleida), Tarragona, Barcino, Empúries...

Quant al comerç, al principi és clar que portaven ací la majoria dels seus productes, però d. C. era ja en sentit contrari, com ens ho demostren les troballes submarines prop de la costa.

Lluís Bach - Esteve i Auguet

Panaderia ISABEL AGUAYO

Elaboració pròpia de: tarta i madalenes de poma, xuxos, ensaimades de cabell d'àngel i sense, pasta seca de cabell d'àngel, croissants de xocolata i normals i pa de tot tipus.

C/. Ganganell, 29

BESALÚ

Queviures FERRÉS

Pl. Sant Roc, 8 - Tel. 59 00 39 - BESALÚ

PARLEM DE TEATRE!

Al voltant de la taula

Continuant com sempre les nostres xerrades, avui tenim:

La **DOLORS BONMATÍ I GASCONS**. Té el somriure enigmàtic de la Gioconda, la bellesa clàssica d'una escultura grega, i una elegància innata; bona mare de família, discreta, senzillament simpàtica, les seves opinions i conceptes de les coses són ben mesurades i amb fonament. Té un especial «glamour», tota una simfonia de calor i color.

El seu plat favorit: Conill amb samfaina. El seu hobby: Dormir.

Com es pot veure, té bones qualitats, i per tenir-ne, té també l'ÀNGEL, el seu marit.

En **VICENÇ LÓPEZ I SURROCA**. Empresari, carismàtic, dinàmic, polifacètic, emprendedor, optimista per naturalesa, a voltes un xic massa arriscat (encara que sempre la vida és un risc), gran conversador, bon company i amic dels amics; sap aprofundir els pros i els contres de les coses.

El seu plat favorit: Seques amb botifarra de perol.

El seu hobby: La música, la natació i els còmics.

Resumint, hom podria dir que és un «bon vivand».

DOLORS

-Tu que veus la realitat dels actors darrera les bambolines, què opines del nostre teatre?: *Amb molta il·lusió, nervis i companyonia.*

-Què consideres més important en aquesta vida?: *Aprendre a valorar el que tenim i sobretot a gaudir-ne.*

-Alguna vegada has viscut la soledat en companyia; què en penses?: *Fins aquest moment no l'he viscuda, però penso que deu ésser un buit total.*

-Com va ésser la teva infantesa?: *Molt normal, amb il·lusions i somnis com tot infant.*

-La millor qualitat del teu espòs?: *La sinceritat.*

-Si només es pogués fer realitat un de sol dels teus desigs, què demanaries?: *No ho sé.*

-A quin lloc del món t'agradaria més fer un viatge?: *A qualsevol país de l'Àfrica del Sud.*

-Quin és el teu estat d'ànim en un dia de pluja?: *Molt relaxat, perquè m'agrada la pluja.*

-La teva mania principal?: *La puntualitat.*

-Quina joia prefereixes: el zafir, el rubí, la maragda o el diamant?: *El diamant.*

Tu ets la millor joia!

VICENÇ

-Com veus la situació actual d'Espanya? *La veig amb falta d'il·lusió, i quan falta il·lusió falta tot.*

-Què et sembla el problema de l'atur de cara a la joventut actual?: *Pessimista, l'atur és un fet irreversible.*

-Infinitat d'escriptors en revistes, diaris i novel·les, parlen de l'èrotica del poder; tu què en penses?: *A mi em sona a ball de festa major.*

-Són sincers, els polítics?: *No.*

-Hi ha bona convivència entre els besaluencs?: *No hi ha bona convivència perquè hi ha massa enveja per part dels qui haurien de donar més exemple.*

-De quina manera es podria millorar la nostra vila comtal?: *Si l'equip de govern s'esforcés a escoltar i entendre els nostres problemes, estic ben segur que tots estariem més satisfets d'haver col·laborat per la democràcia. La convivència social, l'atur i tot, serien de més bon suportar si la voluntat de les persones prengués consciència que Besalú l'aixecarem no disgregant-lo, sinó unificant-lo.*

-La teva millor virtut?: *La meua millor virtut és que sóc un enamorat de la vida.*

-Tu, afeccionat al teatre, quin és el teu pròxim projecte?: *Es crear un estil de teatre amb el qual em senti totalment compromès i satisfet.*

-El teu escriptor preferit?: *Giovanni Papini.*

-Què és una dona, per a tu?: *La dona és una personatge que, vivint amb tu, no et fa perdre cap qualitat d'home.*

Sofisticada resposta!

GRUP MARE DE DÉU DEL MONT

El propassat 26 de gener, la junta gestora convocà una reunió dels veïns del grup que tingué lloc a la Casa de la Vila.

Era la primera que es feia després del lliurament de les escriptures, que fou el mes d'agost de l'any passat.

Malgrat que fou convocada amb força antelació, només hi assistiren una quarantena de persones, poques si tenim en compte com és de gran el grup; donat que el nombre d'habitatsges és considerable, l'objectiu de la reunió era informar els veïns i recollir les seves opinions sobre alguns temes que figuraven a l'ordre del dia:

- Actualització de les quotes dels socis.
- Proposta d'arranjar la plaça del veïnat.
- Desviació de les aigües pluvials de la carretera de Beuda.

-Circulació de camions pels carrers del grup.

-Organització festa d'enguany.

-Reclamació a la Generalitat dels estatuts de l'associació de veïns, etc.

Sobre les quotes, tothom estigué d'acord en la necessitat de posar-les al dia; així és a partir del mes de gener d'aquest any amb la quantitat de 100 ptes. cada mes a pagar el juny i desembre, o sigui cada sis mesos.

Referent a la reestructuració de la plaça, sobre la qual es farà fer un projecte per professionals, es demanaven idees que dins el conjunt es poguessin tenir en compte si beneficiaven la comunitat. L'objectiu és canviar els arbres actuals per altres de més útils i dolços quant a les arrels, ja que els que hi ha destrossen les voravies aixecant el portland. Instal·lació d'una font, ajardinar-la, etc.

També es va acordar fer els tràmits necessaris per a desviar les aigües pluvials provinents de la carretera de Beuda, ja que porten molta sorra i brutícies que, d'alguna manera, embussen les clavegueres.

Sobre els estatuts direm que, degut als traspassos de competències que hi ha hagut del Govern Civil a la Generalitat, s'han perdut. Així s'ha resolt fent-ne uns de nous que ja han estat tramesos.

També es digué que si hi ha un grup de veïns que estiguin interessats a actualitzar les obres fetes o legalitzar-les, que és igual, ho facin saber a la Junta i es miraria que, en ésser uns quants, costés menys diners negociant amb el notari: sempre és millor en grup que cadascú pel seu compte.

Recordem que tota entitat necessita el suport dels seus socis. Nosaltres no som cap excepció, fem nostres totes les inquietuds, i junts farem moltes i bones coses pel bé comunitari.

Ben atentament,

La Junta

L'ESCOLA INFORMA...

PLANTEM ARBRES

L'arbre, símbol de la vida, malgrat ésser un ser vivent no gaudeix de la llibertat que tenim tots els animals. I aci rauen els grans serveis que ens proporciona:

Bellesa i alegria al gran o petit panorama. Ombra quan la calor del sol ens aclapara o molesta.

Primera matèria per a temperar el nostre ambient.

Vitamines per al nostre cos.

Adob per als nostres boscos.

Gran purificador de l'atmosfera.

Element principal per a l'atracció dels núvols.

I molts altres serveis que no és del cas esmentar.

Tot aquest servei constant i permanent que ens proporciona l'arbre, ens hauria d'omplir d'un gran respecte envers tota la vegetació, que tant ens afavoreix.

Conscients, doncs, de tot el que acabem de dir, sentim la necessitat de fer quelcom en bé de tota la comunitat, i per això us oferim aquest

Programa de treball

Amb la col·laboració de l'APA i del nostre Ajuntament.

DIUMENGE DIA 3 DE MARÇ (de les 9 a les 13 h.): **TREBALL DE NETEJA AL PARC ESCOLAR.** (Infants: Treure pedres, llauanes, vidres i altres objectes. Grans: Podar i estassar. Paletes i manobres: Tapar la claveguera i muntar els bancs de pedra).

DIUMENGE DIA 10 DE MARÇ: Acabar l'obra del diumenge abans, i marcar els punts on falten arbres.

SETMANA DEL 18 AL 23 DE MARÇ: **PLANTACIÓ D'ARBRES A CARREC DELS ALUMNES DE L'ESCOLA.** Dia 18: Pàrvuls. Dia 19: 1r i 2n nivells d'EGB. Dia 20: 3r i 4rt nivells. Dia 21: 5è i 6è nivells. Dia 22: 7è i 8è nivells.

Enguany sentim la il·lusió d'enllestir tot el treball per tal d'oferir-lo als nostres avis i infants.

Als jubilats, perquè tinguin un lloc adient on anar a passeig i veure com juguen els seus néts o besnèts.

Als infants, perquè tinguin un lloc sense perills de cap mena i prop de casa.

Estem convençuts que Besalú necessita raconets com aquest, que ha sorgit del treball de totes aquelles persones que tenen un cor generós i pensen en el bé dels altres.

I com a cloenda, fem una invitació als nostres joves que se senten plens d'eufòria i bona voluntat, perquè puguin oferir a Besalú un altre indret on es pogués fer un segon parc, cosa que beneficiaria en gran manera la població. Besalú necessita així i molt més. AIXÓ ho podem fer nosaltres; el MES són paraules majors que sobrepassen les nostres possibilitats.

Heu pensat mai que les vores del nostre Fluví serien un lloc ideal per a fer-hi un oasi de pau i tranquil·litat?

La joventut i tots els qui tenen el cor jove, tenen la paraula.

No els faltaria el suport de l'Escola, de l'APA ni del nostre Ajuntament.

Congregació dels Dolors

Recordem la processó:

La nostra processó pot ésser una ombra comparada amb les de les grans ciutats, però hi ha una diferència: TOT EL POBLE representa l'ànima de la processó; la formació es prepara davant l'església de Sant Pere. Els manaires obren el pas, i segueixen els penitents, escolans, jueus, junt amb el pas del Crist vivent, la imatge del Crucificat, les tres Maries, el Pregoner, els Apòstols, després la Dolorosa, i la tanquen els estaferms.

A la Plaça de la Llibertat els manaires, i després els estaferms, fan curiosos exercicis amb gran sobrietat. Seguidament els Apòstols ens delectaran amb la Nostra Salve. Els carrers queden il·luminats solament pels ciris que, a centenars, van esvaïnt-se fent ressaltar, amb la seva llum tènue i vaporosa, els relleus de les façanes de moltes cases centenàries. Entren, ja de retorn, a l'església, cap a les onze de la nit. És l'últim adéu d'un poble devot i compungit que hi ha assistit. Enmig d'aquest ambient, tothom amb gran recolliment, després d'haver escoltat les paraules de comiat del Prior, torna a la seva llar, satisfet d'haver acomplert, una vegada més, amb aquest esdeveniment marí.

Sabieu que?

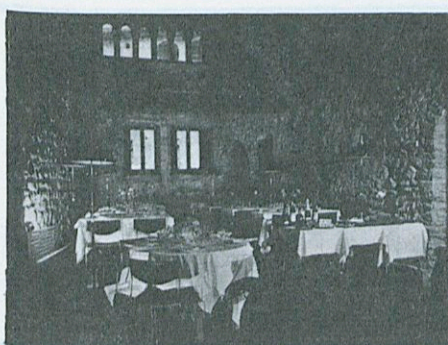
La Confraria dels Dolors de Besalú, celebrava una funció molt solemne, que gaudia de fama per totes les rodalies? A tots els fidels que hi concorrien els donaven un panet, al qual eren atribuïdes grans virtuts de diferents menes. Durant l'any els confreres de les ïmes feien una capta de blat que, convertit en panets, repartien en la festa d'avui. Els qui rebien el panet havien de dir una oració per les animetes dels familiars difunts de qui havia donat el blat. Acudien en aquesta festa gent de les contrades properes i àdhuc de llocs ben allunyats de Besalú; així feia que s'hi aplegués una gran multitud, i que hom qualificués aquesta festa d'aplec del pa i l'empenta.

La mateixa vila havia organitzat també una solemne processó, a càrrec de la confraria dels Dolors. Hi anaven un grup d'armats, una figuració dels dotze Apòstols, i una altra de Jesús amb la creu a coll. Els seguia una bella imatge de la Mare de Déu dels Dolors, portada sota tàlem. Aquesta processó era molt notable, i una de les més importants de la rodalia; gaudia de gran popularitat.

(del «Costumari català» de Joan Amades)

En l'últim paràgraf diu: «Era molt notable i una de les més importants de la rodalia; gaudia de gran popularitat.» Crec que així no ho podem donar per acabat, ja que continua essent molt notable, és la més important de la rodalia, i gaudeix de gran popularitat. Per molts anys!

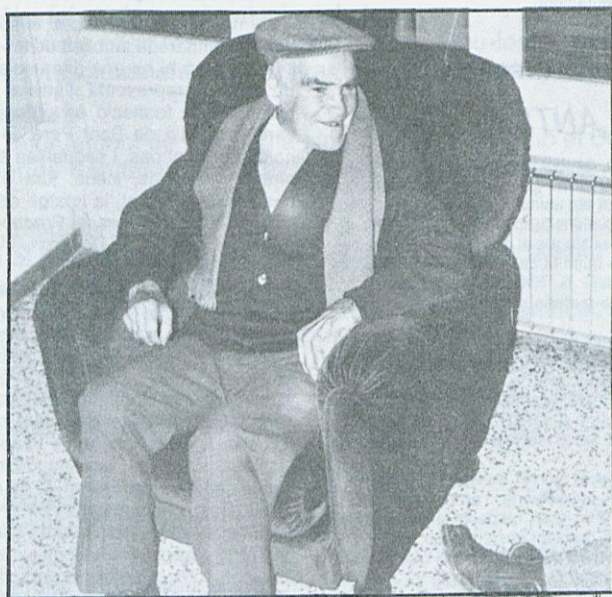
Visca la Mare de Déu dels Dolors!

Bar-Restaurant
Cúria Reial
 Plaça d'Espanya, s/n.
Besalú
 Telèfon 59 02 63

llibreria
Capellades
 papeteria - impremta - objectes escriptori - joquines
 Av. Pres. Companys, n.º 5 - Tel. 59 07 90-BESALÚ

HOMENOTS

JOSEP BALÉS I RAMIÓ («Pep Fidel»). Nascut a Besalú el 29 de juliol de 1894, encara que a efectes legals, segons el D. N. I., consta el 21 de juny. Ell sempre ha celebrat l'aniversari pel juliol.

Fill de Pere Balés i Margarida Ramió és, en aquests moments, l'AVI DEL POBLE.

Va néixer en el cor del Carrer Major, a l'antic «Can Fidel», actualment «Can Joan Met», encara que segons ens explica, la vivenda era totalment diferent, ja que es ficava al bell mig del carrer.

«Penseu –diu en Pep– que el Carrer Major d'abans era molt diferent del d'ara, fins i tot han canviat quasi tots els noms de les cases. Davant de casa hi havia «Can Mariano», «Can Llambert», «Ca l'Escloper», «Can Jofre» i «Can Peroler». Al costat «Cal Pastor» i «Can Llança», i per l'altre costat de la Pujada de Santa Maria, l'antic hostel de «Can Tasi».

Als quatre anys va morir la seva mare, després d'haver-li donat dues germanes, la Mercè (cega) i la Consuelo (que morí de tuberculosi). Més tard, el seu pare es tornà a casar amb una vídua (Carme Sucarrats), la qual ja tenia dos fills (Clement, i Francisqueta Roca). D'aquest segon matrimoni van néixer cinc fills: Maria (única germana viva, que actualment viu a Caldes), Joan, i tres més que moriren de petits: Josep, Teresa i Leonila.

Recorda que anava a l'escola de la mà de Salvador Vilarasa, al carrer Ganganell, justament on fins fa poc hi havia hagut la sabateria Cabratosa. Als deu anys va anar a guardar bous a Dosquers, i aprofitava les estones lliures de l'hivern per anar a conferències.

Als tretze anys va tornar a Besalú per ajudar el seu pare en les tasques del camp, ja que el pare tenia molta feina fent el canvi de les tartanes a Can Felip (ara Can Fermí).

–Pep, quina anècdota recordeu de la vostra infantesa?

La meva padrina cada any, pel Ram, em regalava un tortell de tres rals. Per la meva Comunió em va dir que ja era gran i que triés entre el tortell i un obsequi. Jo, que aleshores tenia dotze anys, i creient que podria fer el meu primer negoci, vaig triar el regal. I sabeu què va ésser?, doncs una corbata de trenta cèntims! Vet aquí el negoci. Encara vaig perdre quaranta-cinc cèntims!

Ens obsequia amb un somriure de murri. La seva joventut va transcórrer ajudant el seu pare al camp i tenint cura de les eugues de les tartanes. Però tot i això encara li quedava temps per a fer xirinola.

A la casa de la vila, on es feia ball, recordo que mig festejava la Carmeta de cal Guixater. Com que m'agradava, li vaig comprar un anell en una parada per Sant Prim. Ella es va posar cofoia, però de la mateixa manera que se'l va posar, també se'l va haver de treure quan em va voler fer esperar el tercer ball, perquè els dos primers els volia ballar amb uns de Banyoles. Ella em preguntà si em sabia greu haver-l'hi regalat, com si es pensés que em recava, i jo vaig agafar l'anell i d'una rebregada el vaig llençar a la teulada de Can Pla, on encara deu ésser si ningú no l'ha tret.

Una altra cosa que recordo d'aquella època, és que anava a espiar a l'església de Sant Vicenç quan hi portaven «endimoniats» per guarir-los amb el ritual de la Vera Creu. Cridava l'atenció pels crits que feien aquella gent. Semblava ben bé que els torturessin. Deien que els feien sortir els mals esperits per la punta del dit gros del peu perquè si els els feien sortir per la boca, s'escanyarien.

Ja els carros que els portaven, quan arribaven al terme de Besalú, allà a can Passabens, s'aturaven i els cavalls no volien tirar endavant.

La mili de l'avi Pep va ésser molt curta, només dos mesos. Va ésser «excedent de cupo».

El 16 d'abril de 1922 es va casar amb Roseta Gibrat, amb la qual va viure 53 anys. Per tant, van poder celebrar les «noces d'or».

–Pep, vàreu fer viatge de nuvis?

Carai, de primera! Vam anar a Caldes de Malavella i Arbúcies gràcies a la meva germana Francisqueta, que ens va deixar els calés. De Besalú fins a Banyoles hi vam anar amb la tartana d'en Fermin. Fins a Girona amb cotxe, i fins a Caldes amb el tren.

Amb la Roseta van tenir quatre fills: la Lola, la Francisqueta, en Joan i l'Alfons.

ASSEGURANCES

MAPFRE

Tallafarro, 5

BESALÚ

Carnisseria ROURA

C/. Ganganell, 15 - Tel. 59 00 28 - BESALÚ

–Pep, com va néixer can Fidel del Firal?

Va ésser l'any 37. L'Ajuntament, presidit per en Manel Fernández, volien reestructurar el Carrer Major. Una de les primeres accions que van fer, fou l'enderroc parcial de l'antiga casa (recordeu que estava al mig del carrer).

L'Ajuntament ens va oferir de canviar-la per la del Firal, on llavors només hi havia ca la Sra. Remei, can Mula-to, can Vicenç i l'actual can Fidel. Però no us penseu pas que fos fàcil, aquest canvi. La Sra. Remei, propietària de la casa, que vivia en una torre al Firal, actualment can Botei, i el seu procurador, un cop acabada la guerra, i abusant del poder establert, volien cobrar-nos 4.000 duros, però com que jo volia les coses ben fetes, en fer el canvi he vaig fer amb escriptures davant de notari i no davant del comitè, com ells proposaven. Tenint-ho així, en Llores em va dir que no tenia per què pagar res.

–Què recordeu de la guerra a Besalú?

Temps de mal passar; racionament i por perquè les esglésies eren plenes de material bèl·lic; a Sant Vicenç i Sant Pere recanvis de l'aviació...

També recordo que el dia que va venir el comitè de Puigcerdà per endur-se'n l'alcalde (en Manel), tot el poble va sortir amb forques a defensar-lo.

Ah!, i també hi ha una altra cosa que no oblidaré: aquella riuada de gent que continuament, i durant dos dies, omplien la carretera i els voltants del poble per l'entrada dels nacionals.

–Hi havia algun personatge popular de la vila, a la vostra joventut?

Oh, i tant!... En Juanito. Sabeu quina una en va fer? Doncs quan van robar la Vera Creu, en què tot el poble anava de bòlit per trobar-la, va sortir dient que ell sabia on era. Va fer anar tota la comitiva, presidida per les forces vives, on ara hi ha els «quartels». Allà hi havia un vell molt malalt que amb prou feines es podia moure, i davant l'estranyesa de tothom va dir: «Voleu més creu que aquesta?».

També hi havia un altre personatge molt important, en Cambó, que vivia aquí. Recordo que a casa seva sempre deien que no seria mai res, i ja veieu si va arribar enlaire. Tots els llibres en parlen!

Com heu vist l'evolució tècnica des de Besalú estant?

Home, he vist força coses. L'arribada de l'electricitat a Besalú, que n'hi havia molts que no la volien a casa perquè deien que era cosa dels dimonis.

Això també passava amb els primers autos: la gent no se'n fiava perquè «eren un bestiar sense ulls».

I també el primer avió que vaig veure. Era amb la Roseta, i mentre llauràvem el camp el vam veure que volia baixar. Va anar a parar al camp de la Canova (enmig del

pedregar). Vaig deixar la Roseta amb els bous, i vaig córrer a veure què havia passat. L'avió, que era francès, va quedar ben estavellat.

–I de la tele, què és el que més us agrada?

Renoï, la sarsuela, quan en fan.

–Heu viatjat gaire?

I tant, que sí. He anat a Núria, a Rivesaltes, a Montserrat, i també, quan estava malalt, anava a Barcelona amb un camió que li deien «la Ràpida». Una vegada vaig anar fins a Martorell.

–Quines distraccions teniu?

Si fa sol vaig a l'hort a passar l'estona, encara que ara no hi puc treballar tant. I si plou o fa fred, em quedo a casa i miro la tele i els mapes de geografia.

–No aneu mai al cafè?

No, des de l'entrada dels nacionals, que em van fer pagar setze duros de multa per ésser del sindicat de pagesos i anar al seu cafè, vaig dir-me que ja els recuperaria, i no hi he anat més fins que fa tres anys vaig anar a Cal Tronc a trobar un noi, i la Glòria, quan em va veure, em va convidar a fer-ne un.

–Quina és la beguda que més us agrada?

El moscatell sempre m'ha enllaminat.

–I per menjar, què preferiu?

Les anguiles de riu. Eren molt bones!

–Quina pel·lícula recordeu?

Ah!, aquella en què Moisès va separar les aigües i va quedar un camí al mig del mar. Sí, els Deu Manaments.

–Quins ballables recordeu amb més entusiasme?

La polka, la maxurca, el pericon i el vals, que no m'acabava d'agradar perquè em feia rodar el cap.

Recordo que una vegada que volíem ballar, ens vam trobar que ens havien encolat el manubri.

–Quines coses us agradaria haver fet i no ho heu aconseguit?

N'hi ha dues: ballar bé les sardanes, i anar amb bicicleta. I parlant de bicicletes, el meu oncle en va fer una de fusta i hi anava a Maià a fer el cafè. Llavors només n'hi havia tres, al poble, la del vell Parés, la d'en Ganes blanques, i la d'en Pep Viu.

Són la una de la nit, demà hi ha matines, però l'avi Pep podria continuar explicant-nos coses. Són quasi noranta-un anys de vivències del nostre poble.

Tallaferro

Pom
de
flor

SEMPRE HI HA OCASIÓ PER A...
UNA FLOR.

A Besalú:

Peixateria NEUS

Associació veïns Racolta

CONTE FOSC

Era una nit negra, feréstega, la poca llum que de vegades la lluna feia era nul·la, una massa de núvols la tapava; podria ben dir-se que era fosc com una gola de llop.

Per la carretera arribà l'autocar, i el viatger que arribava per primera vegada a la població de Besalú baixà del cotxe (casualment ningú més no va baixar) i el nostre home es trobà sol al bell mig de la carretera, que si que tenia una mica de claror dels llums allí instal·lats. Aquell dia l'autocar havia dut retard, i ja era ben entrada la nit quan succeïen aquests fets; «L'Sport» ja estava tancat, i també «Cal Parent». L'home portava una adreça d'un seu amic, però no tenia ni la més petita idea d'on calia anar, si amunt o avall, res de res. Sort que al cap de poca estona va aparèixer a la carretera un ésser vivent al qual el nostre home va poder preguntar quin camí li calia agafar per anar en aquella casa, on vivia el seu amic; el vilatà es mirà el paper i li ho explicà, no era pas gaire complicat.

El viatger cercava una casa de la barriada de Racolta, i així li'n mostrà el camí: primer travessar el pont, i després anar carretera amunt uns tres-cents metres. Allà trobaria una pujada, i tot seguit arribaria al seu destí; no li caldria buscar gaire, perquè a Racolta només hi ha dos carrers paral·lels i és fàcil trobar la casa que hom busca. Reanimat i feliç, el viatger va emprendre el camí. Poc a poc travessà el pont; la resplendor de la carretera del poble li permetia avançar sense gaires dificultats, però a mesura que avançava la claror quedava cada vegada més dèbil, i una immensa negror llarga i profunda era enfront del caminant.

El pont s'acabà, i no li quedà més remei que endinsar-se carretera amunt totalment a les palpentes, no es veia ni un borrall; l'home caminava a poc a poc, intentant seguir en línia recta i sense caure en cap clot; alçava la vista però no fitava res, tot negre; el veí que havia trobat feia poc ja l'advertí d'aquesta circumstància, però dient-li que hi havia un llum groc en una fàbrica de

sacs que hi ha abans de començar la pujada, però o era molt més lluny o no cremava, perquè no es veia res de res; de sobte veu uns llums que s'apropen, és un cotxe; oïda, ràpid, lluca carretera amunt. S'adona d'un edifici, potser la fàbrica, però i els llums?, ves a saber per què no cremen; li sembla contemplar unes coloraines com un quadre, i un sot ben considerable és a la seva dreta. L'automòbil ha passat rabent, la llum ha fugit, i la més negra foscor torna a acompanyar el nostre home. Intentant esguardar el camí, s'adona que era a la pujada de la barriada; tingué esma per a encendre un llumí i, efectivament, mentre el resguardava del vent que l'hi apagaria, pogué albirar que en aquell indret hi havia un dibuix que deia «Racolta» en un costat. Això li costà una dotzena de llumins; i enfilà el darrer camí. Mentre els llums de la barriada li permetien veure's-hi una mica, per fi arribà a dalt, cercà el número de la casa del seu amic, aviat la trobà, i entrà dins aquella llar.

No l'esperaven, però fou prou benvingut; era amic de molts anys. I bo i explicant el seu viatge, comentà les dificultats que havia tingut per a arribar a la barriada, sobretot al darrer tram de la carretera, que era completament fosc.

El cap de casa, ben seriós, respongué: «Es ben cert, fa temps que els veïns venim reivindicant aquest problema; ara sembla que va endavant. Ahir mateix vaig trobar la Roser, l'alcaldessa, saps?, i em va dir que aviat quedaria resolt, que hi havia uns crèdits de la Generalitat..., d'Obres Públiques... esperem-ho!» La seva dona, que parava taula, simplement somrigué i posà els ulls en blanc.

Però la sopa fumejava i el porró ja era a taula...

—I d'en Pitu Mas, què en saps...?

Associació Veïns Racolta

Ràdio Besalú

Per al dimarts dia 12 de febrer d'aquest any es va convocar, a la Sala d'Actes de l'Ajuntament de Besalú, la primera reunió informativa sobre una emissora de ràdio local. Hi assistiren vint-i-dues persones.

Es tractaren i es discutiren temes relacionats amb la ràdio, el seu funcionament, administració, etc., de manera molt general. De fet, el que es pretenia amb aquesta primera trobada amb la gent del poble, era informar de les nostres idees i de les que podem rebre per part de tots. Tothom en sortí molt satisfet, o almenys ho semblava.

El problema més gran que es van plantejar tots els assistents, a part de l'econòmic, va ésser el de la legalització, és a dir, crear una «emissora municipal» o una de «privada». Es va discutir molt. Ningú no ho tenia prou clar, ni coneixia a fons cap de les dues propostes. Semblà, però, que una emissora municipal era el més adequat, bé per arribar de seguida la seva legalització, bé per la diferent i difícil forma en què s'ha de portar una de privada.

Ara bé, nosaltres creiem que aquests problemes burocràtics no ens han pas d'aturar en la nostra intenció de fer ràdio a Besalú. Som molts i, per tant, podem.

Per acabar, només dir-vos que ens manquen encara més idees i, perquè ens les pugueu suggerir, us convoquem a la reunió que celebrarem a la Sala d'Actes de l'Ajuntament el dia 15 de març a dos quarts de 10.

Us hi esperem a tots.

Ràdio Besalú

Centre Excursionista Besalú

Calendari d'activitats

MES DE MARÇ

- Dia 3: Social d'esquí a Puigvalador.
- Dia 3: Camins.
- Dies 9 i 10: Travessa cingles de Bertí (Vallès - Osona).
- Dia 17: Familiar Santa Bàrbara i Santa Maria d'Escales.
- Dia 24: Sadernes - Sant Grau - Sant Andreu - Guitariu. Amb el CE Catalunya i CE Banyoles.
- Del 30 al 6, curset d'esquí de Setmana Santa a Vilar de Lans (França).

MES D'ABRIL

- Dies 4 i 8: Campament familiar.
- Dia 14: Camp de treball a Sous.
- Dia 20: Preparació Marxa de la Bona Petja.
- Dia 21: Pedraforca (Canal de Verdets).
- Dia 27: Preparació Marxa de la Bona Petja.
- Dia 28: Cloenda cicle Alta Garrotxa a Sant Aniol.

Si lluir bones sabates i bolsos voleu,
aquí en trobareu i a bon preu!

Calçats MONTSERRAT

C/. Ganganell - Tel. 59 00 96 - BESALÚ

CAN MOLINARET

BAR-TAPES-PIZZAS

C/. Ganganell, 21 - Tel. 59 01 30 - BESALÚ

Grup d'opinió Ressó

«Els llops no dormen, reposen... Sapiquem-ho tots», com molt bé diu en Lluís Llach, i té tota la raó del món. I si no, què passa amb aquesta llei que se'n diu Antiterrorista? El títol, l'han sabut escollir molt bé. Amb aquesta denominació tothom hi deu estar d'acord, a ningú no li agraden els actes terroristes. Ningú no vol víctimes innocents... etc., però ningú no explica el que aquesta llei comporta.

Potser el poble hauria de saber que, curiosament, es tracta d'una llei en la qual els juristes no hi poden intervenir, una llei que pel sol fet d'ésser-ho pot anar més enllà de la Constitució que ens van vendre com la mare de totes les lleis, però pel que es pot comprovar, a aquesta mare li va sortir un fill bord. Segurament seria un tip de riure parlar ara dels Drets Humans, però en tractar-se d'una llei que no és humana i que no respecta ni els drets més elementals que tenim els ciutadans, ve al cas fer-ne un petit comentari.

Però potser sobren les paraules. Obrim interrogants? Des del nostre punt de vista procurarem donar-hi una resposta, la nostra resposta. Vosaltres potser hi podreu trobar una altra interpretació. Meditem-ho un xic?

Què pretén aquesta llei? Qui aplica aquesta llei? Què sol passar quan s'aplica? Qui afecta directament? I, qui fa els ulls grossos davant aquesta llei? Segons la nostra modesta opinió, es tracta d'una llei que pretén tallar les ales a tota iniciativa de reivindicació nacional, tot fent ús de la demagògia en emprar la paraula «terrorista»; que és aplicada pel poder policial, sense que hi pugui intervenir cap advocat quan s'aplica a algú, durant els deu primers dies de la seva detenció. Durant aquests deu dies que el detingut resta en mans del poder policial, sense poder gaudir dels drets legítims i constitucionals, de disposar d'un advocat, sembla que es produeixen tortures, i s'ha de suposar que si es produeixen, és per aconseguir la declaració que convé (i si no, per què calen tants de dies per a retenir incomunicat un detin-

gut?). Pel que es desprèn dels informes que anualment fa públics Amnistia Internacional, Espanya hi figura com un dels llocs en què es realitzen més tortures.

Però no som pas terroristes, nosaltres, ja podem estar tranquils. Per què s'emboquen, els qui ho són?, ja ho saben: qui la fa, la paga! Segurament això està en la ment de tots, però no cal fer res perquè qualsevol dia se'ns apliqui aquesta llei. Només cal una petita sospita, perquè sense cap ordre judicial puguin escorcollar la nostra llar i emportar-se'ns detinguts. Al cap de deu dies, si no n'han pogut treure l'aigua clara, ens tornaran a deixar anar, potser un xic atropellats, però què hi farem, fins i tot potser ens demanaran disculpes per l'error que hauran comès.

I davant de tot això, en van fent els ulls grossos els qui tenen la majoria absoluta i els altres, en «las Cortes socialistas» i al «Parlament Convergent». Més vergonya per a aquests darrers, que es diuen nacionalistes i callen davant d'aquests fets. «Sou vosaltres qui heu fet del silenci paraules...», com també diu el noi de Verges, i també ens encoratja amb allò de «Lluitem aquí en el nostre temps i espai petit, com a primer pas envers un món volgut infinit...». I això és el que hem de fer els qui volem reivindicar la nostra pròpia identitat nacional, que ara no ens podem dir nacionalistes perquè aquesta denominació està hipotecada; ara ens hem de dir independentistes per arribar un xic més enllà, perquè creiem que la identitat d'un poble no es pot limitar per interessos de partit.

On és, en aquest cas, la diferència entre govern central i govern autonòmic? Nosaltres creiem que no hi ha diferència, que existeix una actuació comuna a l'hora de tallar les ales als vols de llibertat.

I... tornaran, tornaran a acostar-se al poble a demanar-li el vot, tornaran altra vegada a prometre «l'oro y el moro», i després què?

«Sí, si... si, som una nació», tant va afirmar victoriós Jordi Pujol des del balcó del Palau de la Generalitat davant la multitud congregada a la Plaça de Sant Jaume, però ves per on, ara ja no se'n recorda. I en Felipe González, i en

Guerra, el seu soci, tampoc no es recorden dels temps en què ells eren considerats clandestins i subversius... Deu ésser, potser, que no ha canviat res?

Si és així, que siguin clars i ens ho diguin d'una vegada. Ens ho diran mai?

Grup d'opinió Ressó

L'esport escolar

Estem ja al març, i les diferents competicions s'acosten a la fi, amb resultats definitius.

S'han celebrat les quatre curses de cross, i el balanç final ha estat molt satisfactori. Cinc dels nostres esportistes, noies totes, han estat seleccionats per a participar en el CROSS ESCOLAR DE CATALUNYA, celebrat a Montcada el 24 de febrer. Aquestes noies són: Irene Bartoli i Eva Ortega (cat. aleví), Marta Ferrés, Marta Falgarona i M.ª Carme Farrés (cat. infantil). Hi participaren formant part de l'equip de la Garrotxa.

Per altra banda, en Silvestre Oliveras continua amb l'entrenament de la mainada, perseguint l'objectiu final de creació d'una secció d'atletisme dins el Club Natació Besalú.

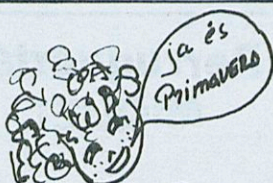
I del bàsquet, què en podem dir? L'equip infantil continua intractable: set partits, set victòries. L'última per 79 a 2. L'objectiu de disputar la fase final de zona amb equips d'altres comarques, sembla cada vegada més factible.

Els alevins ja han guanyat el seu primer partit. Excel·lent!

Els alumnes inscrits a tennis taula continuen anant cada dissabte a Olot per realitzar l'entrenament programat. Aquest mes de març començarà la competició amb els partits eliminatoris. Estem segurs que els resultats reflectiran llur acurada preparació.

Per últim, el curset poliesportiu dels dissabtes per als alumnes de tercer i quart ha tingut una participació irregular. Els primers dies l'assistència fou molt minsa, però últimament sembla que cada setmana són més els nois i noies que volen aprendre les idees bàsiques del bàsquet, handbol i voleibol. Esperem que l'afecció anirà augmentant.

La Comissió

a
Comercial Sempau

P/ Major Besalú tel. 59-02-37

a
Calçats Sempau

C/ Major Besalú tel. 59-02-37

Associació Pares Escola Pública Salvador Vilarrasa - Besalú

Pràcticament a la meitat del segon trimestre del curs 84-85, creiem oportú i necessari aprofitar aquesta revista per informar de les nostres activitats.

ASSEGURANÇA ESCOLAR.— S'ha cobert el 98% de l'alumnat.

QUOTA DE L'ASSOCIACIÓ.— A pesar de l'augment que hem hagut d'aplicar, en aquests moments han pagat la major part de les famílies; n'hi ha alguna que no ha pogut per causes plenament justificades, i queden pendents uns set o vuit casos que són els que s'aprofiten del que fan i paguen els altres, i a sobre critiquen. Bé, a pesar de tot, UN ÈXIT. Us en donem les gràcies.

VENDA DE LLIBRES.— Es va realitzar amb molta participació dels pares. Recordem que l'Associació es beneficia d'un percentatge que ens reserva la casa venedora, el qual serveix per a poder realitzar activitats i actes culturals.

SERVEIS QUE FACILITEM A L'ESCOLA.— *Professora de gimnàstica:* Hem contractat de nou la M.ª Àngels. Volem fer constar que, ella, ha renunciat voluntàriament a part dels seus «drets» a favor de més hores de servei de psicòleg. Aprofitem per agrair-li aquest gest públicament. *Servei de psicòloga:* Tenim contractada l'assistència en la persona de M.ª Lluïsa Pérez i Cabani, la qual des d'aquest mes doblarà l'horari i podrà ampliar el nombre d'alumnes a reconèixer i fer recuperacions, en les quals també participen els mestres amb molt d'interès. Ens consten els bons resultats que dona aquest servei.

ACTES CULTURALS.— La campanya *El piano a l'abast* assolí un gran èxit entre els alumnes, i deixà un bon regust a les aproximadament cent persones que assistiren al concert.

En els moments d'escriure aquestes ratlles tenim preparades:

—Xerrada sobre la *drogadicció* per les Joventuts Mèdiques de la Garrotxa.

—Exposició a Sant Julià sobre «*El còmic*» amb projecció de pel·lícules adients.

—Coneixement de les *comarques*. Projecció de pel·lícules sobre les comarques de la Garrotxa, l'Empordà i el Gironès.

I per ara res més. Fins aviat,

A.P.A.

Foment de la Sardana

Foment de la Sardana a Besalú ha organitzat el VI Aplec de la Sardana per a la diada de Pasqua.

Aquesta data s'acaben els maldecaps quant a organització: tria i contractació de cobles, preocupació per la diada que ens tocarà en l'organització general de les comarques gironines, organització de la propaganda, etc...

I en comencen d'altres: com respondrà la gent a la crida?, quin temps farà?, respondran les cobles al nostre entusiasme en pro de la sardana i l'organització de l'Aplec?

Desitgem i esperem que aquestes preguntes les podrem contestar afirmativament.

Les cobles contractades són SELVATANA, CIUTAT DE GIRONA i MEDITERRÀNIA, amb valoració prou reconeguda com per esperar-ne una lluada actuació.

El 23 de març començarà el VII curset d'ensenyament de ballar sardanes a l'Hospital de Sant Julià, i es farà cada dissabte a dos quarts de 7 de la tarda. S'acabarà el 25 de maig.

La cloenda del curset es farà el 26 de maig, amb una ballada de sardanes.

Club Esportiu de Pesca Besalú

Una nova temporada de pesca està començant. Els pescadors - caçadors canviem l'escopeta, que ja hem netejat i endreçat, per la polsosa canya.

Ha arribat el moment. Fil nou per fil vell. Hams nous per hams rovellats, anelles, picarols, greixar el carret i... renovar el carnet (el de pesca... naturalment).

Bé, us comuniquem socis que *el dia 16 de març, a les 9 del vespre, a la sala d'actes de l'Ajuntament tindrà lloc l'Assemblea General de Socis amb el següent Ordre del Dia:*

—Estat de comptes.

—Presentació del calendari de l'actual temporada.

—Quotes i llicències.

—Precs i preguntes.

Acabada l'Assemblea es procedirà a la tramitació de llicències i es cobraran les quotes corresponents. Es comunica a tots els socis que no hi puguin venir, que tramitarem les quotes i les llicències durant els mesos de març i abril. Totes les llicències que es sol·licitin a partir del 30 d'abril seran amb recàrrec de 50 pessetes.

Recordem a tots els socis que han de lliurar al Club una fotocòpia del carnet d'identitat i dues fotografies.

Salvem el monestir de Sous!

Aquest estiu, la Conselleria de Cultura de la Generalitat i la Diputació de Girona, van promoure un camp de treball al monestir de Sous per tal de consolidar-ne les restes, netejar i construir el teulat de l'església.

Ara, un cop es porta de forma permanent aquest camp de treball, el Centre Excursionista ha volgut col·laborar en aquesta tasca que considerem necessària per a recuperar part del nostre patrimoni cultural i artístic.

Per aquest fi, ha organitzat una sortida per al proper dia 14 d'abril, per tal que totes les persones interessades a col·laborar-hi, hi puguin anar plegats.

La feina a fer és ben senzilla: treure les runes i terra acumulada dins el recinte del monestir, fins a trobar el nivell del sòl primitiu.

Són moltes les entitats de les nostres contrades que hi col·laboren. Per això, fem una crida a totes les persones interessades perquè es posin en contacte amb el Centre els dimarts a dos quarts de 10 del vespre al nostre local social, o bé telefonu a Joan Gratacós, tel. 59 00 35.

C. Excursionista Besalú

Horari oficial per a 1985

—*El diumenge 31 de març, a les 2 hores, s'avançarà en 60 minuts l'hora oficial.*

—*El diumenge 29 de setembre, a les 3 hores, es retardarà en 60 minuts l'hora oficial.*

Electrodomèstics ESTARRIOLA

RÀDIO-TV COLOR-EQUIPS ALTA FIDELITAT

Serveis tècnic propi

Instal·lacions d'aigua i llum

Plaça Major, 4 - Tel. 59 02 27 - BESALÚ

Perruqueria MIQUEL

C/. Portalet, 3

Tel. 59 08 62

BESALÚ

Cartes al director

Retalls del nostre passat

Sr. Director:

Amb aquesta carta intento explicar un petit retall de la història del nostre poble. Retall que he trobat tot llegint documents de l'Arxiu Municipal, quan es buscaven detalls referents al nostre col·legi amb motiu del seu cinquantenari.

Amb data 9 de febrer de 1897, arriba a la Casa de la Vila una instància subscripta per *Ferreol Feixas y Corominas, industrial*, en la qual es demana el permís corresponent per a poder instal·lar a Besalú l'enllumenat pel sistema elèctric, tal com es fa en moltes ciutats i poblacions importants, les quals gaudeixen ja de tal avantatge. En cas afirmatiu, se li ha de concedir permís per a la deguda instal·lació de fils, pals i perns per les parets de la població i en els llocs on habitualment hi ha els fanals de petroli.

El Consistori de llavors estava constituït per les següents persones: Felip Terradas, Alcalde; Francesc Surós, Josep Bartomeu, Pere Lladó, Joan Vilarrasa, Joan Cardona, Jaume Duran i Jacint Balés.

En el transcurs de diverses sessions es discuteix la qüestió, i en la del dia 16 de juny d'aquell any se li va concedir, al citat Sr. Feixas, el permís corresponent, encara que se li demana que presenti un contracte on resumeixi les parts més importants dels canvis que comportarà aquesta modificació.

El primer contracte presentat, en principi, fou aprovat; però una sèrie de circumstàncies impediren que es portés a terme. Mentrestant, el temps va passant i hi ha canvis a la Casa de la Vila. El Consistori el veiem format, l'1 de juliol de 1899, per: Andreu Madern, Alcalde; Cels Costa, Francesc Surós, Esteve Antiga, Miquel Roura, Isidre Ros, Josep Tremoleda, Bartomeu Vila, i Joaquim Estela.

El dia 5 d'agost de 1899 s'acorda aprovar el contracte del Sr. Feixas, ja que s'ha arribat a la conclusió del profit que reportarà a tot el poble l'esforç que es fa per a millorar l'enllumenat. Es recalca al citat industrial que ha de posar una columna de llum al bell mig de la Plaça de la Constitució, cosa que no queda prou clara en el citat contracte.

Destaquem uns detalls d'aquest contracte:

—La instal·lació i conservació van a càrrec de l'industrial. Les avaries per culpa del veïnat, siguin intencionades o no, aniran a càrrec de l'Ajuntament.

—S'instal·laran 26 bombetes de 10 bugies cada una.

—El preu anual del subministrament serà per valor de 600 ptes., les quals s'hauran de pagar per trimestres vençuts.

—Quan no es subministri llum durant més de tres dies al mes, sigui qualsevol la causa que ho motivi, el Sr. Feixas haurà de descomptar una part proporcional per aquests dies.

La instal·lació de l'enllumenat elèctric es devia portar a terme sense més entrebancs. N'és una prova el fet que el Sr. Feixas presenta la *primera factura per l'enllumenat dels carrers*. Aquesta factura correspon al *primer trimestre de l'any 1900*. Bona data per recordar. El seu import fou de 193'05 ptes.

Josep Buch i Frigola

Per primera vegada des que el tema de la renovació i ampliació dels col·legis és un fet de tots conegut i comentat, l'Associació de Pares hi vol prendre partit.

L'existència d'una Associació no s'ha d'entendre només com una ajuda pràctica, sinó també com una agrupació de persones deleroses de consolidar la qualitat de l'organisme pel qual treballen. En el nostre cas, es tracta de les escoles.

Comprenem i acceptem que si les subvencions ja aprovades no arriben, és del tot impossible procedir a aquesta ampliació tan esperada.

Ara bé, tampoc no cal caure en la trampa del «tot o res». Volem que els petits problemes no siguin amagats pels més grans: parlem dels lavabos que els nostres fills tenen el coratge de fer servir quan les seves necessitats es fan incontrolables. Faltaria una renovació de les instal·lacions urgentment. Els nens s'adapten a tot, però no podem abusar d'aquest poder que nosaltres, adults, admirem, per tapar-nos els ulls i fugir de les nostres responsabilitats.

L'Associació reivindica per, i en nom d'ells, el seu dret a la HIGIENE, a la netedat dels llocs on microbis i paràsits circulen i ballen com si del carnaval es tractés.

Aprofitem aquesta avinentesa per ampliar aquest problema de la higiene a les classes, que no es netegen cada dia. Agraïm la bona voluntat dels mestres que, sovint, resolen aquestes negligències.

Ignorem les causes d'aquests problemes, però no les seves conseqüències.

Associació de Pares

La Generalitat de Catalunya i el Consell de Cambres de Comerç de Catalunya, han decidit de sumar llurs esforços per donar suport al sector comercial, ajudant-lo a adaptar-se a les noves circumstàncies d'un mercat cada dia més competitiu.

Dia 6 de març: Matí i tarda: Visita dels Assessors Comercials de les Cambres de Comerç als establiments de la zona.

Vespre: Conferència - col·loqui: L'evolució del comerç i del comerciant. —Problemàtica actual, alternatives de futur. —Anàlisi de la situació del comerç de la zona. —Activitats que realitza la Cambra adreçades al comerciant. —Perfeccionament professional del comerciant. Hora: A les 20'30. Lloc: Saló de sessions de l'Excm. Ajuntament de Besalú.

Dia 7 de març: Assessorament comercial. De 10 a 13 h., els Assessors Comercials de les Cambres de Comerç restaran a disposició de tots els comerciants que vulguin formular consultes sobre problemes concrets i particulars de llurs negocis. Lloc: Ajuntament de Besalú.

RENAULT

SERVEI RENAULT

Rafael Solá Canalías

Avgda. President Lluís Companys, 36
Tel. 59 07 01 - BESALÚ (Girona)

Auto Elèctric Besalú

JOSEP FARSY - JOAN GUÉLL

Avinguda President Lluís Companys
Tel. 59 10 02 BESALÚ

FERRAMENTES
ELÈCTRIQUES

● **BLAUPUNKT**

Temps era temps, hi havia dos personatges dels quals ningú sabia d'on eren ni qui eren. Es deia que eren dos deus. Un era Dourt, l'amo de l'aigua.

Abat, l'altre déu era l'amo de la terra. Eren enemics i no es podien veure.

©Gironella 85.

Cada déu tenia una tribu. La de Dourt, morta de fam, la de l'Abat morta de sed. Per aquesta causa entre ells hi havia fortes lluites.

Moltes persones moriren per aquella lluita absurda. Però la fam per un costat i la sed per l'altre, els feren entendre que aquella lluita no podia continuar i que era necessària una reconciliació.

Si, avi, tot això està molt bé, però, i què?

Bernat, l'home mai pot escollir res plenament l'un sense l'altre, i menys la felicitat.

Les dues tribus s'uniren i l'aigua comença a correr per la terra seca i esguerdada. Desapareixeren la fam i la sed i les bones relacions entre ambdues tribus s'afermaren amb el pas del temps. Dels dos deus i llurs tribus no se'n ha sabut res més. Uns diuen que vaguen pels espais infinits. D'altres, que romanen a l'interior de cada home.

Ha col.laborat en aquest número:

CAIXA D'ESTALVIS PROVINCIAL